

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис) Олена ГАВРИЛЕНКО
(ініціали та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка і менеджмент підприємства

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 15 Автоматизація та приладобудування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Освітня програма: Інженерія мобільних додатків

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Гатило В.П., завідувач каф. 602, к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

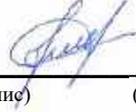

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні
кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувач каф. 602, к.е.н, доцент
(Посада, науковий ступінь та вчене звання)

Валентина ГАТИЛО

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач гр. 361

(підпис)

Олександр ГОРБАЧ

(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гатило Валентина Петрівна

посада: завідувач кафедри

Науковий ступінь: канд. екон. наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- Операційний менеджмент;
- Управління конкурентоспроможністю підприємства;
- Міжнародна авіаційна логістика
- Управління ланцюгами поставок;
- Логістика;
- Інформаційні системи і технології в управлінні;
- Комунікативний менеджмент;
- Управління запасами та складська логістика;
- Економіка і бізнес.

Напрями наукових досліджень: формування іміджу промислових підприємств на сучасному етапі розвитку неіндустріалізації, транспортна логістика, управління людськими ресурсами, інновації, менеджмент.

ел. пошта: v.hatylo@khai.edu

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна
Семестр	8-й
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<i>денна</i> : 8-й семестр: 4 кредити ЄКТС/120 годин (48 аудиторних, з яких: лекції – 24, практичні – 24; самостійна робота здобувача освіти – 72 год.)
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні заняття, виконання розрахункової роботи, самостійна робота
Види контролю	Поточний контроль, модульний контроль, захист розрахункової роботи, семестровий контроль: 8-й семестр – іспит
Пререквізити	Відповідно до ОПП «Інженерія мобільних додатків» підготовки бакалавра за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння здобувачами методів аналізу економічного стану підприємства і провадження заходів ефективного менеджменту.

Завдання: формування у здобувачів системи фахових знань і практичних навичок із техніко-економічного обґрунтування проєктування систем управління, організації управлінської діяльності на сучасному виробництві систем автоматизації.

Згідно з умовами освітньо-професійної програми «Інженерія мобільних додатків» спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» першого (бакалаврського) рівня здобувачі освіти через освітній компонент:

ОК27 Економіка і менеджмент підприємства мають здобути компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК5. Здатність обґрунтовувати вибір технічних засобів автоматизації із застосуванням інженерії мобільних додатків на основі розуміння принципів їх роботи аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи автоматизації і експлуатаційних умов; налагоджувати технічні засоби автоматизації та системи керування.

ФК10. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

ФК11. Здатність врахувати комерційний та економічний контекст при проєктуванні систем автоматизації.

Програмні результати навчання:

ПРН8. Знати принципи роботи технічних засобів автоматизації в галузі інженерії мобільних додатків та вміти обґрунтувати їх вибір на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи автоматизації та експлуатаційних умов; мати навички налагодження технічних засобів автоматизації та систем керування.

ПРН13. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Економіка підприємства

Тема 1. Природа бізнесу і його економічна основа

- 1.1. Суть та структура міжнародних економічних відносин
- 1.2. Рівні та форми міжнародних економічних відносин
- 1.3. Потреба виникнення бізнесу та його роль в економічному розвитку
- 1.4. Родові ознаки бізнесу та їх еволюція
- 1.5. Бізнес у різних економічних системах
- 1.6. Середовище розвитку економічних відносин бізнесу
- 1.7. Внутрішнє і зовнішнє середовище міжнародних економічних відносин
- 1.8. Природно-географічне, політико-правове, економічне та соціально-культурне середовище бізнесу

Тема практичного заняття. Аналіз сутності та структури міжнародних економічних відносин. Класифікація рівнів і форм міжнародних економічних відносин. Роль бізнесу в економічному розвитку: порівняльний аналіз країн. Визначення родових ознак бізнесу та їх еволюції. Бізнес у різних економічних системах: ринкова, змішана, планова. Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища бізнесу. Оцінка впливу природно-географічних, політико-правових, економічних і соціально-культурних факторів.

Самостійна робота здобувача. Опрацювання теорій міжнародних економічних відносин. Підготовка реферату «Бізнес як економічна категорія». Аналіз прикладів бізнесу в різних економічних системах.

Тема 2. Стратегія розвитку бізнесу. Бізнес-комунікації

- 2.1. Стратегія і тактика бізнесу
- 2.2. Створення власної справи та планування бізнесу
- 2.3. Бізнес-план: призначення, структура та вимоги до оформлення
- 2.4. Резюме бізнес-плану та його ключові елементи
- 2.5. Опис галузі, підприємства та продукції (послуг)
- 2.6. Аналіз ринку та конкурентного середовища
- 2.7. План маркетингу підприємства
- 2.8. Виробничий план
- 2.9. Організаційний план
- 2.10. Оцінка ризиків підприємницької діяльності
- 2.11. Фінансовий план та фінансові показники

Тема практичного заняття. Визначення стратегії і тактики розвитку бізнесу. Розробка концепції створення власної справи. Формування структури бізнес-плану підприємства. Підготовка резюме бізнес-плану. Аналіз галузі та характеристика підприємства і продукції. Дослідження ринку та конкурентного середовища. Розробка плану маркетингу. Формування виробничого та організаційного планів. Ідентифікація та оцінка підприємницьких ризиків. Аналіз фінансового плану та ключових фінансових показників.

Самостійна робота здобувача. Опрацювання методів стратегічного планування бізнесу. Самостійна розробка окремих розділів бізнес-плану. Аналіз прикладів успішних бізнес-стратегій.

Тема 3. Ділове спілкування та бізнес-комунікації

- 3.1. Сутність спілкування та його роль у професійній діяльності
- 3.2. Функції спілкування
- 3.3. Форми та типи спілкування

- 3.4. Основні закони і правила спілкування
- 3.5. Поняття ділового спілкування та його особливості
- 3.6. Види ділового спілкування (публічний виступ, бесіда, нарада, переговори)
- 3.7. Бізнес-комунікації: сутність, види та класифікація
- 3.8. Формальні й неформальні комунікації
- 3.9. Вербальні та невербальні комунікації

Тема практичного заняття. Аналіз ролі спілкування у професійній діяльності менеджера. Визначення функцій спілкування в діловому середовищі. Класифікація форм і типів спілкування. Аналіз законів і правил ефективного спілкування. Характеристика ділового спілкування та його особливостей. Моделювання публічного виступу, ділової бесіди та переговорів. Аналіз системи бізнес-комунікацій в організації. Формальні й неформальні комунікації: переваги та ризики. Аналіз вербальних і невербальних засобів комунікації.

Самостійна робота здобувача. Опрацювання наукових джерел з теорії спілкування. Підготовка доповіді з теми ділового спілкування. Аналіз типових помилок у бізнес-комунікаціях.

Тема 4. Діагностика бізнесу та економічної безпеки підприємства

- 4.1. Сутність і значення діагностики бізнесу
- 4.2. Діагностика економічної безпеки підприємства
- 4.3. Стратегічний аналіз у системі управління бізнесом
- 4.4. Методи діагностики економічної безпеки підприємства
- 4.5. SWOT-аналіз, STEP-аналіз, SPACE-аналіз
- 4.6. Економіко-математичні та спеціальні методи стратегічного аналізу
- 4.7. Оцінка стратегічних альтернатив і формування управлінських рішень

Тема практичного заняття. Визначення сутності та завдань діагностики бізнесу. Аналіз рівня економічної безпеки підприємства. Проведення стратегічного аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища. Застосування методів діагностики економічної безпеки. SWOT-, STEP- та SPACE-аналіз підприємства. Використання економіко-математичних методів у стратегічному аналізі. Оцінка стратегічних альтернатив і вибір управлінських рішень.

Самостійна робота здобувача. Опрацювання методів стратегічного аналізу бізнесу. Самостійне виконання SWOT-, STEP- або SPACE-аналізу. Підготовка аналітичного звіту щодо економічної безпеки підприємства.

Модульний контроль 1

Змістовний модуль №2. Менеджмент підприємства

Тема 5. Теоретичні засади та система менеджменту підприємства

- 5.1. Поняття менеджменту, система менеджменту, менеджмент як наука і мистецтво управління
- 5.2. Процесний, системний та ситуаційний підходи до управління
- 5.3. Функції менеджменту та еволюція управлінських теорій
- 5.4. Сутність поняття «менеджер», ролі менеджера в організації
- 5.5. Вимоги до професійної компетентності менеджерів
- 5.6. Порівняння понять «менеджер», «підприємець», «бізнесмен»

Тема практичного заняття. Аналіз сучасних підходів до менеджменту (процесний, системний, ситуаційний). Визначення функцій менеджменту на прикладі конкретного підприємства. Порівняльна характеристика ролей менеджера в організації. Порівняння понять «менеджер», «підприємець», «бізнесмен» (таблична форма)

Самостійна робота здобувача. Опрацювання еволюції теорій менеджменту. Підготовка короткого реферату «Менеджмент як наука і мистецтво управління». Самооцінка професійних компетенцій менеджера.

Тема 6. Організація підприємства та управлінські процеси

6.1. Організація як об'єкт управління: сутність, елементи, формальні та неформальні організації

6.2. Зовнішнє та внутрішнє середовище організації

6.3. Планування як функція менеджменту: стратегічне, тактичне та оперативне

6.4. Місія організації, дерево цілей

6.5. SWOT- та PEST-аналіз у стратегічному управлінні

6.6. Бізнес-план: сутність, призначення, структура

6.7. Організація як функція менеджменту

6.8. Організаційні структури управління, департаменталізація

6.9. Централізація і децентралізація, повноваження, відповідальність, делегування

Тема практичного заняття. Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. Побудова дерева цілей організації. Проведення SWOT- та PEST-аналізу підприємства. Розробка організаційної структури управління. Аналіз бізнес-плану підприємства (за структурними розділами).

Самостійна робота здобувача. Вивчення типів організаційних структур. Підготовка аналітичної записки щодо вибору стратегії підприємства. Опрацювання питань централізації та делегування повноважень.

Тема 7. Мотивація, контроль, рішення та комунікації в менеджменті

7.1. Управлінські рішення: сутність, класифікація, процес прийняття

7.2. Методи та моделі прийняття управлінських рішень

7.3. Індивідуальні та групові рішення

7.4. Сутність мотивації та мотиваційного процесу

7.5. Змістовні та процесуальні теорії мотивації

7.6. Контроль як функція менеджменту: види, етапи, управлінський, виробничий і фінансовий контроль

7.7. Комунікації в організації: сутність, види, елементи комунікаційного процесу

7.8. Бар'єри комунікацій і методи їх подолання

Тема практичного заняття Розв'язання ситуаційних задач з прийняття управлінських рішень. Аналіз мотиваційних теорій у практиці управління персоналом. Розробка системи мотивації для підприємства. Аналіз системи контролю на підприємстві. Моделювання комунікаційних процесів в організації.

Самостійна робота здобувача. Опрацювання методів прийняття управлінських рішень. Підготовка порівняльної таблиці мотиваційних теорій. Аналіз бар'єрів комунікацій та шляхів їх подолання.

Тема 8. Управління персоналом, лідерство та соціально-психологічні аспекти менеджменту

8.1. Соціальна відповідальність менеджменту та етика управління

8.2. Корпоративна культура підприємства та її складові

8.3. Психологічні основи управління виробничим колективом

8.4. Колектив: поняття, етапи формування, методи управління

8.5. Конформізм і його роль у діяльності колективу

8.6. Керівництво і лідерство: сутність, відмінності

8.7. Влада та стилі керівництва

8.8. Конфлікти в організації: види, причини, методи управління

8.9. Стреси в управлінській діяльності та методи їх подолання

Тема практичного заняття. Аналіз стилів керівництва та лідерства. Аналіз соціально-психологічного клімату в колективі. Розв'язання конфліктних ситуацій у виробничому колективі. Розробка заходів із запобігання та подолання стресів.

Самостійна робота здобувача. Вивчення психологічних особливостей управління колективом. Підготовка доповіді «Корпоративна культура підприємства». Аналіз прикладів соціальної відповідальності бізнесу.

Модульний контроль 2

5. Індивідуальні завдання

- Охарактеризувати основні функції менеджменту на прикладі підприємства.
- Проаналізувати організаційну структуру управління підприємством.
- Оцінити систему контролю в організації.
- Проаналізувати лідерські якості керівника.
- Дослідити родові ознаки бізнесу та їх сучасні прояви.
- Розробити виробничий план бізнес-проєкту.
- Підготувати сценарій ділових переговорів.
- Провести SPACE-аналіз стратегічного положення підприємства.

6. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Економіка і менеджмент підприємства» передбачається використання активних та інтерактивних форм навчання, зокрема проблемних і мінілекцій, практичних занять у активному форматі, тестування, розв'язання практичних і ситуаційних завдань, аналіз кейсів, а також ділових ігор.

Активні та інтерактивні методи навчання відрізняються від традиційних не лише підходами й технікою викладання, а й вищою результативністю освітнього процесу, що проявляється у зростанні мотивації здобувачів освіти, поєднанні теоретичних знань із практикою, підвищенні рівня самосвідомості, формуванні здатності до самостійного та колективного прийняття рішень, розвитку навичок соціальної взаємодії, умінь розв'язувати конфліктні ситуації та досягати компромісів.

Навчальний процес включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу з навчальною і довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), а також консультації. З окремих тем лекційного курсу передбачено використання мультимедійних засобів, зокрема тематичних відеоматеріалів, що сприяють кращому розкриттю змісту дисципліни.

Оцінювання рівня знань здійснюється відповідно до принципів кредитно-модульної системи та включає поточний, модульний і підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться на основі тестування за кожним змістовим модулем і результатів рейтингового контролю, а модульний — за підсумками виконання частини комплексного контрольного завдання.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. На кожному занятті контролюється присутність студента.

2. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
5. Проведення поточного модульного контролю.
6. Проведення іспиту.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань, вміння обґрунтовувати прийняті рішення;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;
- 6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість перманентно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...50	1	0...40
Виконання і захист РР	0...17	1	0...30
Усього за семестр			0...100

Додаткові елементи навчальної роботи оцінюються і враховуються тільки тоді, коли за кожен елемент навчальної роботи, що входить до змістовних модулів 1 і 2, здобувач отримує не менше, ніж 60% від максимальної кількості балів. Здобувач, який склав усі модульні і поточні контролю (успішно атестований за їх результатами, тобто отримав підсумкову модульну оцінку 60 балів і вище), вважається таким, що склав семестровий контроль, і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою як семестровою.

Здобувач, який за результатами модульних і поточних контролів атестований «незадовільно», зобов'язаний скласти семестровий контроль (іспит). Здобувач допускається до складання семестрового контролю тільки тоді, коли він виконав усі практичні роботи і розрахункову роботу.

Семестровий контроль можуть складати здобувачі, які бажають підвищити підсумкову модульну оцінку. У цьому випадку зараховується кращий результат.

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту (написаний модуль, виконане індивідуальне завдання РР). Під час складання іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Вміти самостійно давати характеристику основним аспектам менеджменту, здійснювати класифікацію управлінських рішень, проводити аналіз.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати одержані знання.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі освіти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, повинні протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації протягом тижня після їх пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання пропущених занять шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами освіти під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі виконання індивідуальної самостійної роботи до захисту

допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту під час перевірки на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

1. Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=8179>

11. Рекомендована література

Базова

1. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.
3. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. С. Іванілов — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 728 с
4. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. – 208 с.
5. Економіка підприємства: навч. посіб. (у схемах і таблицях) / кол. авт.; ред. Фісуненко П. А. - Дніпро : ДДУВС, 2024. - 150 с.
6. Менеджмент : навч. посіб. / за заг. ред. К. В. Пічик, В. В. Храпкіної ; Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2021. – 460 с.
7. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
8. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій [Текст]: Навчальний посібник. / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 560 с.
9. Менеджмент: навч. посіб./ Проданова Л. В., Мильніченко С. М., Белова О. І., Руденко О. А. ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2019. – 370 с.

Додаткова

1. Гринчуцький, В. І. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – К. : ЦУЛ, 2010. – 304 с.
2. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: [навч. посібн.] / В.В. Лойко, Т.П. Макаровська – К.: КНУТД, 2015. – 267 с.
3. Економіка підприємства: підручник / Швиданенко Г. О., Е 40 Васильков В. Г., Гончарова Н. П. [та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. — К.: КНЕУ, 2009. — 598 [2] с. ISBN 978-966-483-259-2

4. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 292 с
5. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.
6. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. – 856 с.
7. Кравченко В. О. Менеджмент: Навчальний посібник. – Одеса: Атлант, 2013 р. – 165 с.
8. Менеджмент у питаннях та відповідях: навчальний посібник / А.А. Вдовічен, О. Г. Вдовічена, В. А. Чичун та ін. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с.
9. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України: <http://nbuv.gov.ua>
2. Наукова періодика України <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Законодавство України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
4. Центр навчальної літератури: www.cul.com.ua
5. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
6. Науково-технічна бібліотека ХАІ <https://library.khai.edu/>
7. Інтернет-портал для управлінців. URL: www.management.com.ua
8. 9. Офіційний сторінка фахового науково-виробничого журналу «Часопис економічних реформ» URL: <http://nti.khai.edu/ojs/index.php/cher/index>